

Povzetek projekta Po kreativni poti do znanja 2017 – 2020, 1. odpiranje, za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Razvoj lesenih črk za visoki tisk

- V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovo (neustrezno področje izbršite):

2 - Umetnost in humanistika

2. V sodelovanju z:

Univerza v Ljubljani, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje
Partnerska fakulteta: Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za tekstilstvo, grafiko in oblikovanje

GIO graverstvo in oblikovanje Klemen Jeraša s.p.

Zavod za tipografijo in tiskarsko dediščino tipoRenesansa

3. Besedilo:

- Opredelite problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta

Problem, ki smo ga reševali v okviru projekta je bilo načrtovanje, oblikovanje in izdelovanje lesenih črk za visoki tisk. Spoznali smo se z ovirami, s katerimi se ustvarjalci soočajo tekom procesa načrtovanja. Med reševanjem problema smo teoretična znanja iz tipografije in oblikovanja črkovnih vrst prenesli v praktične rešitve ob izdelavi lesenih črk za visoki tisk. Študenti so pod strokovnim vodstvom delovnih in pedagoških mentorjev načrtovali in oblikovali lesene črke in se soočili z združevanjem tehnologije visokega tiska, oblikovanja z digitalnimi orodji in graverskih procesov v nov produkt.

Obenem smo reševali tudi manko kakovostnega nabora lesenih črk v fondu Zavoda tipoRenesansa. Šlo je za obojestransko priložnost, da razširimo črkovne nabore in razvoj možnosti, da na UL ALUO in UL NTF v prihodnosti nadgradimo študijski program s problemsko orientiranimi nalogami. Pri obeh partnerjih pa smo pomagali soustvarjati vire za doseganje boljših poslovnih rezultatov in večjo konkurenčnost na tem področju.

Cilj projekta je bil multidisciplinarna izmenjava znanj in izkušenj, ki temelji na inovativnih metodah oblikovanja z digitalnimi orodji in tradicionalnimi realizacijami z analogno tehnologijo visokega tiska. Šlo je za vzajemno koriščenje delovnih izkušenj pridobljenih skozi produkcijske procese in kreativno rabo tiskovnih form z namenom ponudbe kakovostnih naborov lesenih črk.

- Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta

Analiziranje črkovnih vrst smo izvajali s pregledom vzorčnikov podobnih pisav, prerinovanjem in skiciranjem manjkajočih črk po parametrih obstoječih črk. Pri ročnem skiciranju smo ugotovili likovne in grafične zakonitosti posameznih črkovnih oblik. Kakšni so prehodi, serifi, kako debelina linij vpliva na kontrast med potezami, kakšne so relacije med protioblikami, v kakšnih proporcijah so širine črke, v katerih pogledih so si črke med seboj podobne in kateri načrtovalski parametri so pomembni za ohranjanje konsistenčnosti celotne črkovne vrste.

Digitalizacija iz ročno narejenih skic je potekala v programu za digitalno urejanje fontov Glyphs, kjer je bilo potrebno uvesti nekaj sprememb in iteracij pri posameznih črkovnih oblikah, saj digitalna vektorska risba ne omogoča upodobitve vseh podrobnosti, kot pri ročnem skiciranju, nenazadnje pa obstajajo tudi fizične omejitve rezkarja, zato je potrebno sprejeti konsenzualne odločitve pri načrtovanju posameznih oblik. Spoznavanje digitalnega oblikovanja prinaša ugotovitev, da digitalno risanje odstopa od ročnega. Vse to je pri študentih vplivalo na dvig objektivne ravni opazovanja pisave, njihovih značilnosti in ohranjanja harmonije med posameznimi črkami, da delujejo kot celota.

Zaključna delovna faza je bila zopet ročna. Rezar ne omogoča izvedbe podrobnosti, ki so manjše od njegovega radija, zato je praksa, da se jih ročno izvede z dleti. Ta postopek zahteva veliko časa, pozornosti in potrpežljivosti, saj se les hitro poškoduje, dleta pa so zelo ostra. Serif, prehodi, tanke linije so zelo zahteven del finalizacije lesenih črk za visoki tisk. Pred tiskom je črke potrebno še naoljiti ali zaščititi s šelakom, da dobijo čimbolj enakomerno in nevpojno površino potrebno za raznos tiskarske barve na papir.

- Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti

Končni produkt projekta so dopolnjene plakatne črkovne vrste za visoki tisk. S tem je olajšano izvajanje tiska tiskovin večjih formatov s tehniko visokega tiska in dopolnitev zgodovinskih ostankov v celoto. Zapolnjene so vrzeli v črkovnem naboru, s čimer je potencial tiska z lesenimi črkami tiskarne tipoRenesansa dvignjen na polno funkcionalno raven.

Visoki tisk predstavlja nišo in specifično dodano vrednost v gospodarskih panogah grafične produkcije, ki se zaradi selitve vsebin na digitalne platforme soočajo s poslovnimi izzivi. Na tehnologijo visokega tiska je vezanih ogromno temeljnih znanj, prav zato ima ogromen izobraževalni potencial.

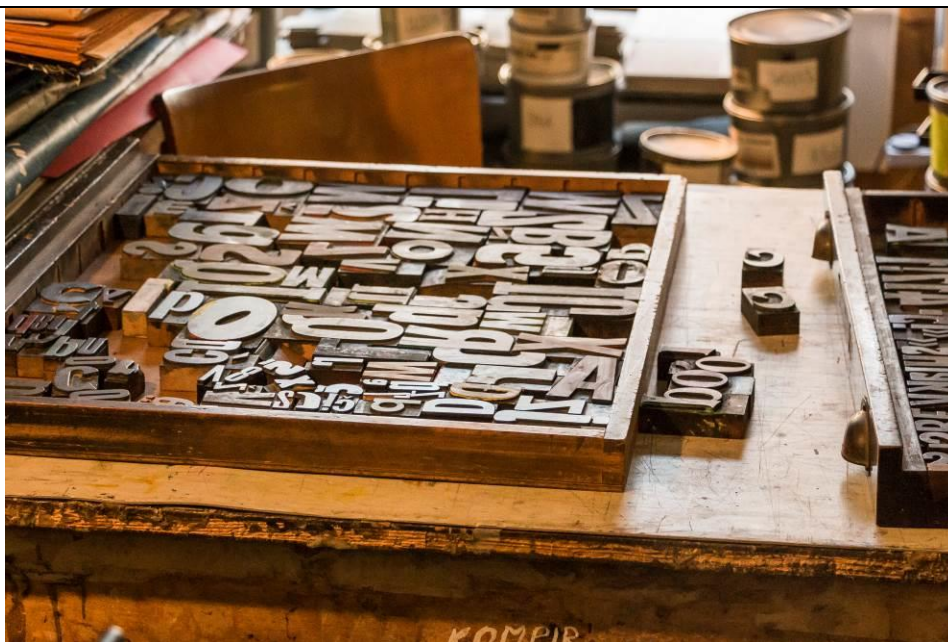
Visoki tisk je redko uporabljena, a za razumevanje tipografije ključna vrsta tiska, zato je velik družbeni prispevek projekta pri ohranjanju tehnološke dediščine in v spodbujanju uporabo te tehnike. Zavod tipoRenesansa je namreč edina delujoča tiskarna v Sloveniji, ki še tiska z visoko tehniko tiska. Zato bo končni produkt projekta bistveno prispeval k živemu ohranjanju zgodovine tiska.

4. Priloge:

- Slikovno gradivo:

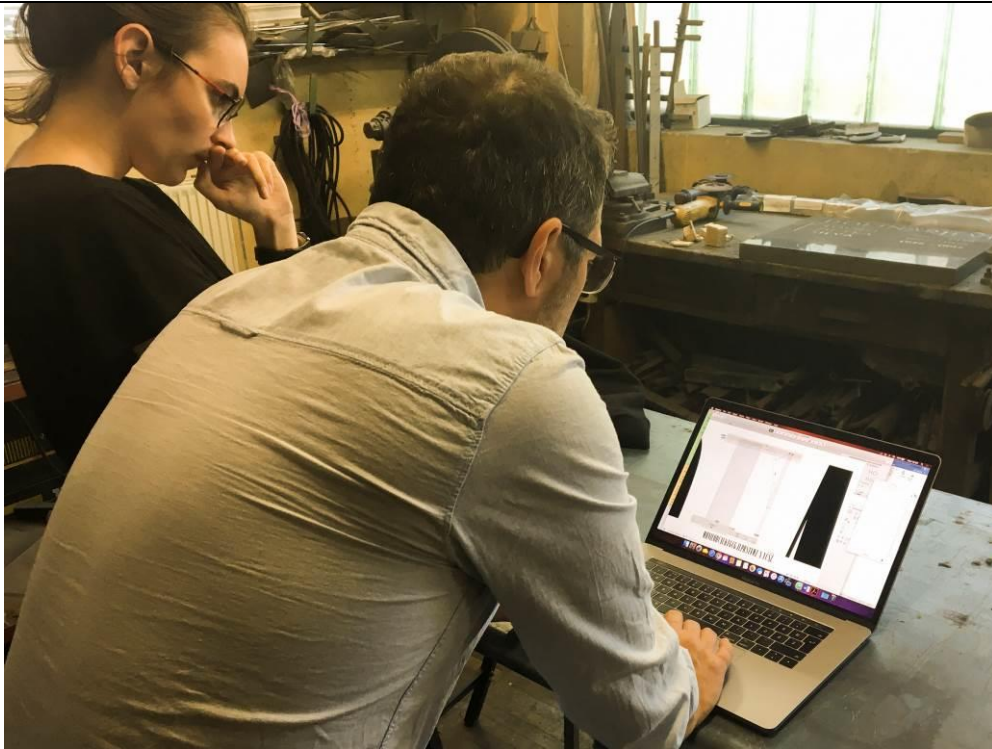
Zavod tipoRenesansa: pregled lesenih črk za visoki tisk

Lesene črke za visoki tisk

Delo v studio GIO

Oblikovanje s programom Glyphs

Izrezovanje lesenih črk

Lesene črke